

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Біолого-технологічний факультет
Кафедра «Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та
кінології»

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 22. Технологія виробництва продукції вівчарства та козівництва
(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми - «Технології виробництва і переробки продукції тваринництва»

за спеціальністю - 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник: З.А. Анастасія БЕЛЬЧЕНКО. асистент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології	протокол від <u>22.06.2026</u> № <u>18</u>
	В.о. завідувача кафедри <u>Людмила БУЛА</u>

Погоджено:

Гарант освітньої програми Тетяна ЧЕРНЯВСЬКА
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Вікторія ВЕЧОРКА
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Михайло А.О.
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
Буре П.В.
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Т.Буре (Тетяна Буре)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 22.07 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Технологія виробництва продукції вівчарства та козівництва							
2.	Статус ОК	Обов'язковий							
3.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва/204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва							
4.	Підрозділ, який реалізує ОК	Біолого-технологічний факультет, кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології;							
5.	Рівень НРК	6 рівень							
6.	Семестр та тривалість вивчення	8 семестр, 15 тижнів							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		30	6	44	8			76	136
9.	Мова навчання	Українська							
10.	Обмеження	-							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Бельченко Анастасія Сергіївна							
11.1	Контактна інформація	Асистент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології кабінет 321 головного корпусу ел. адреса: anastasii.belchenko@snaeu.edu.ua консультації: щовівторка 11:00 - 12:00.							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Технологія виробництва продукції вівчарства та козівництва» сприяє підготовці фахівців, здатних розв'язувати практичні проблеми професійної діяльності в галузі виробництва продукції вівчарства і козівництва з використанням теорій та методів удосконалення існуючих або виведення нових популяцій (порід, типів, ліній) овець і кіз. Основні теми, які підлягають вивченню: Якісні властивості вовни та використання їх в системі оцінки і переробки сировини. Кількісні показники вовнової продуктивності овець. Формування якісних і кількісних показників вовнової продуктивності овець. Смушкова, овчинна, м'ясна та молочна продуктивність овець і кіз. Походження, одомашнення та доместикаційні зміни овець і кіз. Селекція та породи овець і кіз різних напрямів продуктивності. Відтворення, годівля та утримання овець і кіз. В результаті вивчення освітнього компонента студент буде здатен оцінювати та аналізувати: показники різних видів продуктивності овець та кіз (вовнова, смушкова, овчинна, м'ясна, молочна), екстер'єр та конституцію, породний склад поголів'я овець і кіз їхню племінну цінність; організувати добір та підбір тварин у стаді з метою ефективного ведення галузі. Обґрунтовувати системи і способи виробництва з використанням сучасних методів, які існують в галузі оцінювати її економічну ефективність.							

13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів знань, умінь та навичок щодо біологічних особливостей овець і кіз, залежності рівня продуктивності (вовнової, смушкової, овчинної, м'ясної, молочної) та відтворних якостей від спадковості, методів добору, підбору. Освітній компонент спрямований на досягнення фахових програмних компетентностей, що реалізується через дисциплінарні результати навчання, зокрема здатність на підставі сформованого уявлення про, сучасні способи відтворення та розведення овець, оцінювання їхніх племінних і продуктивних якостей застосовувати найбільш доцільні для ефективної діяльності у галузі вівчарства та козівництва, прогнозувати результати селекції та спрямовувати їх на конкретно визначену мету.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на ОК6 Морфологія, фізіологія та біохімія тварин, ОК11 Розведення с.-г. тварин з основами відтворення. ОК12 Годівля с.-г. тварин. ОК13 Гігієна с.-г. тварин, ОК24 Генетика тварин. Освітній компонент є основою для, ОК30 Виробнича практика, ОК31 Підсумкова атестація.
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету (ч.5 ст. 48 Закону України «Про освіту»); – арешт або обмеження волі, або позбавлення волі.
16.	Посилання на курс у	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=5189

	системі Moodle	
17.	Ключові слова	Вівчарство, козівництво, вовна, поголів'я, племінна цінність, продуктивність, добір

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД?
	ПРН 1	ПРН 16	
ДРН 1. Оцінювати показники вовнової продуктивності, а також інші види продукції овець (смушкову, овчинну, м'ясну, молочну) за кількісними та якісними властивостями	x		Доповідь з презентацією, підсумковий екзамен
ДРН 2. Контролювати технологічні процеси виробництва продукції вівчарства та козівництва, включаючи дотримання параметрів годівлі, утримання, доїння, стриження, відтворення й відгодівлі тварин, а також оцінювати якість та безпечність продукції (молока, м'ясна, вовни) на всіх етапах її отримання та первинної переробки.	x		Доповідь з презентацією, підсумковий екзамен
ДРН 3 Аналізувати та оцінювати показники молочної, м'ясної та вовнової продуктивності кіз з урахуванням впливу спадкових і паратипових чинників, а також особливостей організації процесів отримання й первинної переробки продукції галузі	x		Індивідуальне завдання, підсумковий екзамен
ДРН 4. Впроваджувати у виробничу практику сучасні, науково обґрунтовані технології утримання, годівлі, відтворення, доїння, стриження, одержання та первинної переробки продукції вівчарства і козівництва з урахуванням напрямів продуктивності тварин.		x	Індивідуальне завдання, підсумковий екзамен

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
Тема 1. Якісні властивості вовни та використання їх в системі оцінки і переробки сировини. 1. Хімічний склад і хімічні властивості вовни. Гістологічна будова волокон вовни. 2. Фізико-механічні властивості вовни. Геометричні властивості волокон. 3. Типи елементарних волокон вовни. 4. Руно і його будова. Штапелі і косиці. 5. Види вовни і тип вовнового покриву овець. Жиропіт і домішки вовни. 6. Шкіра та її похідні. 7. Формування вовноутворюючих структур шкіри овець: будова і онтогенетичний розвиток шкіри, волосяних фолікулів, сальних та потових залоз. 8. Формування вовнового покриву овець: строки і характер утворення вовнових волокон з різних типів волосяних фолікулів, виникнення однорідності і неоднорідності вовни в онтогенезі овець.	8	2	10	2	-	-	18	34	1,2,3,4 електронні ресурси

Тема 2. Смушкова, овчинна, м'ясна і молочна продуктивність овець. 1. Загальне поняття про смушок. Фактори, що визначають цінність смушка. 2. Якість завитків: загальне поняття про завиток, структура завитка, типи завитків, фігурність і малюнок шкурки, форма і розмір завитків. 3. Смушкові типи (групи) караулю: жакетний (з напівкруглим завитком), кавказький (з перерослим завитком) і ребристий, плоский. 4. Одержання, первинна обробка, консервування і сортування шкурок. 5. Вплив спадкових і паратипових факторів на смушкову продуктивність овець. 6. Показники м'ясної продуктивності овець (прижиттєві і післязабійні). 7. Особливості баранини. Теоретичні основи формування м'ясної продуктивності овець. 8. Вплив різних факторів на м'ясну продуктивність овець: віку, породи, і типу тварин (спадкових факторів), годівлі. 9. Молоко овець як харчовий продукт. 10. Строки, тривалість і система доїння вівцематок. 11. Первинна переробка молока. 12. Використання овечого молока для виготовлення сиру. 13. Вплив різних факторів на молочну продуктивність.	8	2	10	2	-	-	18	34	2,4,6,8,14 електронні ресурси
Тема 3. Основи розведення кіз. 1. Класифікація та характеристика основних порід кіз. 2. Відбір і підбір у козівництві. 3. Методи розведення кіз. 4. Відтворення стада кіз і вирощування молодняку. 5. Вивчення системи органів травлення кіз.	8	2	12	2	-	-	20	34	1,2,3,4,7,10,12 ,13,15 електронні ресурси
Тема 4. Технологічні процеси у виробництві і переробці продукції козівництва.	6	-	12	2	-	-	20	34	1,2,4,5,9,11,12 ,16 електронні ресурси

1. Методи обліку і оцінювання молочної продукції кіз. 2. Методи обліку показників м'ясної продуктивності. 3. Стан охоти та її ознаки. 4. Підготовка самців до парування. 5. Методи і способи визначення вагітності у кіз. Козління. Профілактичні заходи і засоби щодо інфекційних хвороб та санітарно-епідемічні заходи в системі утримання кіз.									
Всього	30	6	44	8	-	-	76	136	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, практична робота, заняття на віварії СНАУ	18/4	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання презентації з доповіддю	18/34
ДРН 2	Лекція, практична робота, заняття на віварії СНАУ, дискусія	18/4	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання презентації з доповіддю	18/34
ДРН 3	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, виїзне заняття	20/4	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	20/34
ДРН 4	Лекція, практична робота, дискусія	18/2	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	20/34
Всього годин		74/14		76/136

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Доповідь з презентацією, з Теми 1	16 балів / 16%	8 семестр, 8 тиждень
2.	Доповідь з презентацією з Теми 2.	20 балів / 20%	5 семестр, 10 тиждень
3.	Індивідуальне завдання з Теми 3.	20 балів / 20%	8 семестр, 13-15 тиждень
4.	Індивідуальне завдання з Теми 4.	14 балів / 14%	8 семестр, 14 тиждень
5.	Іспит – письмова робота.	30 балів / 30%	8 семестр, екзаменаційна сесія

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Доповідь з презентацією, Теми 1	<11 балів	11-13 балів	13-15 балів	15-16 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі описи відсутні, неповний звіт експертизи породи у ринзі	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано відмінне бачення стандарту породи, критичне мислення відповідно оцінки недоліків екстер'єру собаки
Доповідь з презентацією з Теми 2.	<11 балів	11-15 балів	15-18 балів	18-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано глибоке розуміння генетичних параметрів собак та здатність їх прогнозувати у племінного поголів'я
Індивідуальне завдання з Теми 3.	<10 балів	11-15 балів	15-18 балів	18-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано високу обізнаність у даній темі та здатність до

		неповністю, студент володіє матеріалом не в повній мірі		критичної оцінки джерел інформації відповідно особливостей експертизи певної породи собак, розроблено та обґрунтовано план селекційної роботи для створення перспективного племінного поголів'я у розпліднику.
Індивідуальне завдання з Теми 3.	<10 балів	10-12 балів	12-13 балів	13-14 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті неповністю, студент володіє матеріалом не в повній мірі	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано високу обізнаність у даній темі та здатність до критичної оцінки джерел інформації відповідно особливостей експертизи певної породи собак, розроблено та обґрунтовано план селекційної роботи для створення перспективного племінного поголів'я у розпліднику.
Екзамен	<17 балів	17-19 балів	20-25 балів	26-30 балів
Всього	0-59 балів	60-74 бали	75-89 балів	90-100 балів

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним завданням протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання розрахункової роботи	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над курсовим проектом протягом занять	Протягом семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

5. Технологія виробництва продукції вівчарства та козівництва : підручник / за ред. В. О. Сухарльова, О. П. Дерев'янка. – Харків : Еспада, 2022. – 384 с.
6. Козівництво: технологія, селекція, годівля та переробка продукції : навчальний посібник / М. Г. Повозніков, Т. В. Попова та ін. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д.Г., 2023. – 416 с.
7. Практичне вівчарство: від годівлі до сучасного менеджменту : навч. посібник / І. В. Некрасова, В. О. Конотоп. – Київ : Центр навчальної літератури, 2024. – 252 с.
8. Сучасне вівчарство: селекція, розведення та інноваційні технології : підручник / М. І. Цвіліховський, А. А. Зажарський, В. О. Конотоп. – Київ : Центр навчальної літератури, 2025. – 312 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

6. Ладика Л.М. Технологія виробництва продукції вівчарства та козівництва: конспект лекцій частина 1 та 2. Суми : СНАУ, 2023. - 84 с.
7. Ладика Л.М. Технологія виробництва продукції вівчарства і козівництва. Методичні вказівки для лабораторних занять. – Суми, 2023. 50 с.
8. Ладика Л.М. Технологія виробництва продукції вівчарства і козівництва. Методичні вказівки для самостійної роботи . – Суми, 2023. 50с.

6.1.3. Електронні ресурси

9. Тваринництво України : статистичний збірник 2009–2021 / Державна служба статистики України. Київ, 2022. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/07/Arch_tvar_zb.htm (дата звернення: 20.06.2025).
10. Тваринництво України : статистичний збірник 2022 / Державна служба статистики України. Київ, 2023. URL: chromeextension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/09/S_gos_22.pdf (дата звернення: 25.06.2025).

11. Скоріше живе, ніж мертво: як українське вівчарство здійснило експортний прорив. Agroportal : веб-сайт. URL: <https://agroportal.ua/publishing/analitika/skoree-zhiv-chem-mertv-kak-ukrainskoe-ovtsevodstvo-osushchestvilo-eksportnyi-proryv> (дата звернення: 20.06.2025).
12. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2022 рік / загальна редакція С.В. Прийми. Київ, 2023. Том II. 190 с. URL: chromeextension://efaidnbmnnnibpcajpcgglefindmkaj /<https://minagro.gov.ua/storage/app/uploads/public/65c/9cf/401/65c9cf40166a5834793892.pdf> (дата звернення: 10.04.2024).

6.2. Додаткові джерела

Наукові та науково-виробничі журнали

13. Повуха М. В., Зажарський А. А. Вплив технологічних чинників та автоматизації машинного доїння овець на якість сировини. Тваринництво та технології виробництва. 2024. № 15(3). 44-52.
14. Тетіоркіна О. М. Оцінка м'ясної продуктивності молодняку вівчарства за використання сучасних збалансованих раціонів. Розведення і генетика тварин. 2023. Т. 65. С. 78–85.
15. Боровков С. Б., Приходько Т. М. Профілактика інфекційних та інвазійних захворювань у дрібної рогатої худоби за інтенсивних технологій утримання. Ветеринарна медицина: міжвідомчий збірник. 2026. Т. 113. С. 62–71.
16. Binkevych, v., & Yatsenko, i. (2015). Вівчарство України: основні тенденції функціонування галузі. Нв лну ветеринарної медицини та біотехнологій. Серія: ветеринарні науки, 17(1), 212-220. Retrieved із <https://nvlvet.com.ua/index.php/journal/article/view/296>.
17. Китаєва, А. П., & Мамедова, В. М. (2021). Вплив морфологічних показників сім'яників баранів різних порід на кількість та якість спермопродукції. Науково-технічний бюлетень державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок і інституту біології тварин, 22(2), 156-162. <https://doi.org/10.36359/scivp.2021-22-2.19>.
18. Антіпов А.А. Порівняльна ефективність антигельмінтиків за нематодірозої інвазії овець / а.а. Антіпов, в.п. Гончаренко, н.в. Авраменко // матеріали міжнар. Наук.-практ. Конф. « актуальні аспекти розвитку ветеринарної медицини в умовах євроінтеграції» (14–15 вересня 2023 р.). - одеса, 2023. - с. 228–233.

6.3. Програмне забезпечення

1. Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office Power Point.

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК _____

Розроблено викладачем кафедри «ТВППТ та кінології» _____
(назва) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП «ТВППТ» _____
(назва) (ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) _____
(назва) (посада, ПІБ) (підпис)